

Vergaderjaar 2020–2021

32 793

Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 498

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2020

Op 7 juni 2018 heb ik u geïnformeerd over de ontwikkeling van de bevolkingsonderzoeken op Caribisch Nederland (Kamerstuk 34 775 XVI, nr. 133). Met deze brief wil ik u informeren over de voortgang en wil ik een doorkijk geven naar de doelstellingen die ik de komende jaren wil bewerkstellingen door een opdrachtverlening aan het RIVM.

In Europees Nederland wordt het bevolkingsonderzoek naar borst-, baarmoederhals- en darmkanker gefinancierd vanuit de rijksoverheid (Rijksbegroting) en uitgevoerd door de screeningsorganisatie (SO) onder regie van RIVM-CvB. Op dit moment wordt geen structureel bevolkingsonderzoek naar kanker uitgevoerd op Caribisch Nederland en bestaat er geen overkoepelende Caribische screeningsorganisatie. Screening van inwoners gebeurt wanneer daar directe aanleiding voor is en binnen de bestaande zorgstructuren. Om dit op korte termijn verder te brengen heb ik in 2018 het RIVM gevraagd om een verkenning te starten en een notitie en kwaliteitsdocument op te leveren met een advies voor de uitvoering en organisatiestructuur van de pilots bevolkingsonderzoeken op Caribisch Nederland.

Parallel zijn eind 2018 door het Zorgverzekeringskantoor (ZVK) alvast voorbereidingen gestart voor een pilot bevolkingsonderzoek naar borstkanker op Bonaire om een eerste concrete stap te zetten. In oktober 2019 is de pilot gestart en in totaal zijn 341 vrouwen gescreend. De pilot liep tot mei 2020, maar is door de coronacrisis vroegtijdig gestopt. Daarna heb ik het RIVM – dat niet betrokken is geweest bij de pilot – gevraagd om de pilot te evalueren en advies te geven over de vraag of het verantwoord is om de pilot door te laten gaan en zo ja op welke manier. Door de coronapandemie is hierbij ook advies gevraagd hoe de pilot het beste

weer opgestart zou kunnen worden. Het evaluatieverslag van de pilot is op de website van het RIVM te vinden¹.

Uit de evaluatie blijkt dat men trots is op wat is neergezet en dat er gezondheidswinst is behaald bij een aantal vrouwen, waarbij vroegtijdig borstkanker is opgespoord. Tegelijkertijd biedt ze ook concrete handvaten om de bevolkingsonderzoeken op Caribisch Nederland verder uit te werken. Ik heb daarom het RIVM gevraagd om op basis van deze informatie een plan te maken voor het opzetten van een duurzame programmastructuur voor bevolkingsonderzoeken op Caribisch Nederland, waarvan de basis uiterlijk 2022 staat. Daarbij heb ik gevraagd actie te ondernemen om te komen tot een volwaardig Caribische screeningsorganisatie voor de uitvoering op Bonaire, die makkelijk uitgebreid kan worden naar St. Eustatius en Saba. Hierin zitten verschillende onderdelen, zoals het herstarten van de pilot borstkankerscreening op Bonaire, het omzetten van de pilot naar een volwaardig programma uiterlijk zomer 2021, het starten van de pilots darmkanker en baarmoederhalskankerscreening op Bonaire en een plan van aanpak voor het opzetten van bevolkingsonderzoeken op St. Eustatius en Saba. Met dit laatste plan van aanpak wordt ingezet op het zo snel mogelijk starten van een eerste pilot op St. Eustatius en Saba. Een dergelijke opdrachtverlening aan het RIVM past in de systematiek van verkenningen en werkwijze van het RIVM en alle ervaring met de bevolkingsonderzoeken in Europees Nederland.

Ik blijf uw Kamer periodiek informeren over de ontwikkelingen van de bevolkingsonderzoeken op Caribisch Nederland. Voor de zomer 2021 ontvangt u van mij een brief met de laatste stand van zaken.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

¹ <https://www.rivm.nl/bevolkingsonderzoek-borstkanker/professionals/actuele-ontwikkelingen/evaluatie-pilot-borstkankerscreening-bonaire>